

นิตยสารพิพิธภัณฑ์ต้นแบบสำหรับวัยรุ่น

(A PROTOTYPICAL MUSEUM MAGAZINE FOR TEENAGERS)

ชวดี ศรีห้วยยอด 4636673 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เสาวภา พรศิริพงษ์ ศศ.บ., สม.ม., ศศ.ด., ดวงพร คำณวนวัฒน์ นศ.บ., M.A., สุชาติ เลิศชาธาร ศ.บ., M.A.E., พรทิพย์ เย็นจะบก Ph.D.

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและออกแบบเนื้อหาและรูปแบบนิตยสารพิพิธภัณฑ์สำหรับวัยรุ่น ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อนิตยสารพิพิธภัณฑ์ต้นแบบ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์พิพิธภัณฑ์ และนิตยสารวัยรุ่น การสัมภาษณ์ระดับลึกภัณฑารักษ์ กองบรรณาธิการและกลุ่มวัยรุ่น โดยนำแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้เพื่อนำมาสู่การออกแบบ และทำการสำรวจความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีกับนิตยสารพิพิธภัณฑ์ต้นแบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์พิพิธภัณฑ์ตัวอย่างพบว่า เนื้อหาที่น่าสนใจโดยมากเป็นข้อมูลเกี่ยวกับพันธกิจและกิจกรรมขององค์กรผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย การแนะนำพิพิธภัณฑ์และนิทรรศการ การให้ความรู้เกี่ยวกับวัตถุจัดแสดง บอกเล่าการทำงานพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาและแนวคิดพิพิธภัณฑ์ เล่าขานกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ และบริการด้านอื่นๆ ของพิพิธภัณฑ์ นอกจากนั้นยังนำเสนอข้อมูลที่มีเชื่อมโยงกับลักษณะขององค์กรผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แนะนำหนังสือเนื้อหาเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ การนำเสนอความรู้ทั่วไปในรูปแบบการ์ตูนและเกม เหล่านี้ผู้วิจัยใช้เป็นกรอบในการออกแบบเนื้อหาสำหรับนิตยสารพิพิธภัณฑ์ตัวอย่าง ส่วนการออกแบบรูปแบบ ได้จากการวิเคราะห์นิตยสารวัยรุ่นตัวอย่าง ซึ่งพบว่าเป็นนิตยสารที่เน้นการใช้ภาพประกอบโดยให้ภาพประกอบเป็นทั้งเนื้อหาและตัวดำเนินเรื่อง กล่าวคือ ให้ผู้อ่านเกิดการคิดวิพากษ์จากภาพที่เห็น

ผลการสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อนิตยสารพิพิธภัณฑ์ต้นแบบพบว่า ประเด็นความหลากหลายของเนื้อหาและการใช้ภาพประกอบและการใช้สีในการออกแบบรูปแบบ เป็นส่วนที่กลุ่มเป้าหมายให้ความนิยมมากที่สุด นอกจากการศึกษายังพบว่า วัยรุ่นไทยพร้อมจะเปิดรับสื่อที่น่าสนใจเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ นอกจากสื่อนิตยสารแล้ว ยังสามารถผลิตสื่อชนิดอื่นได้อีก ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางและลดช่องว่างระหว่างพิพิธภัณฑ์และสังคม เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้วัยรุ่นหันมาใช้พิพิธภัณฑ์เป็นแหล่งเรียนรู้ ทางด้าน ศิลปะ วัฒนธรรมและเทคโนโลยี มากขึ้นอีกด้วย

คำสำคัญ : นิตยสาร / นิตยสารพิพิธภัณฑ์ / วัยรุ่น

190 หน้า

A PROTOTYPICAL MUSEUM MAGAZINE FOR TEENAGERS

YUWADEE SRIHUAYYOD 4636673 LCCS/M

M.A. (CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : SAOWAPA PORNSIRIPONGSE, Ph.D.,
DUANGPORN KUMNOONWAT, M.A.,
SUCHART LERTKACHATARN, M.A.E., PORNTHIP YENJABOK, Ph.D.

ABSTRACT

The objective of this thesis was to study and design the content and format of a museum magazine for teenagers, as well as to survey the opinion of a target group regarding to a prototypical museum magazine. The methodology was a combination of qualitative and quantitative research. The study proceeded by gathering information from museum printing media and magazines for teenagers. In addition, the information from in-depth interviews with storekeepers, editorial departments for printing media and sample teenager groups were gathered. Concepts, theories, and related researches were applied and adapted in order to design and survey the target group's satisfaction towards a prototypical museum magazine.

The results from data analysis from the sample museum printing media showed that the proposed contents mostly were data relating to the mission and activities of the organization of printing media producers including introductions to museums and exhibitions, education on exhibited objects, narration on museum operation, museum study and the concept of museum, information about activities, and other services of the museum. In addition, the printing media presented information connected to the characteristics of the organization of printing media producer, including introduction to books having contents relating to the museum, and presentation on general knowledge in the form of cartoons and games. In this regard, the research applied all contents as a framework for designing contents for a prototypical of museum magazine for teenagers. As for the part of designing the format of the magazine, on analysis of teenager magazines found that teenager magazines focus on using illustrations. The role of those illustrations presented both content and narrative subjects so that the magazine readers were able to think and criticize the idea from those illustrations.

The survey results concerning the target group's satisfaction towards the sample museum magazine found that the most popular aspect for the target group was the variety of contents and illustrations, including the color design of the museum magazine. In addition, this study showed that Thai teenagers were ready to accept the media presenting information about the museum. Besides the magazine, other media can be produced in order to increase the communication channels and reduce the gap between the museum and society, as well as, to motivate teenagers to use the museum as a source of knowledge of arts, cultures, and technology.

KEY WORDS : MAGAZINE / MUSEUM MAGAZINE / TEENAGER

190 pp.